

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

27 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Ciobanu Vadim în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Dediu Valentin Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat mun. Xxxxx str. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță: 23.10.2018-02.12.2019*
2. *instanța de apel: 23.12.2019 – 22.09.2020*
3. *instanța de recurs: 30.11.2020-27.01.2021*

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 02.12.2019, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Dediu Valentin Xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza;

- art. 186 alin.(2) lit. d) Cod penal, la 2 (doi) ani 8 (opt) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 187 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal, la 3 (trei) ani 4 (patru) luni închisoare fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 3 (trei) ani 4 (patru) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin.(1) Cod penal, i s-a stabilit lui Dediu Valentin, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul pedepselor aplicate, pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 alin.(4) Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită prin sentință, s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19.06.2015 și partea neexecutată a pedepsei stabilită prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 07.06.2019, stabilindu- i lui Dediu Valentin, pedeapsa definitivă sub

formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de SRL "Rosebulimex", a fost admisă. S-a dispus încasarea de la Dediu Valentin în beneficiul SRL „Rosebulimex”, prejudiciul material cauzat prin infracțiune în sumă totală de 1520,00 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că Dediu V., la 31.08.2015, în jurul orei 00:50, împreună cu minorul Xxxxx, aflându-se în apropierea casei nr. xx, din xxxxx, mun. Xxxxx, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, acționând cu un cinism și obrăznicie deosebită, din intenții huliganice, au deteriorat gardul casei nr. xx, din xxxxx, după care i-au aplicat lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului proprietarului casei nominalizate - Popov Igor, care a ieșit să curme acțiunile ilegale ale acestora, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2098/D, vătămări corporale neînsemnate sub formă de echimoză la nivelul abdomenului, membrele inferioare și un prejudiciu material în valoare de 1500 lei.

Tot el, la 24.11.2017, aproximativ la ora 21:30, urmărind scopul sustragerii ascunse a bunurilor altei persoane, în timp ce se afla în incinta farmaciei "Felicia", amplasată pe str.Albișoara 805 A, mun. Chișinău, împreună și de comun acord cu Șolcov Ivan, împărțind între ei rolurile, în mod deschis a sustras de pe raft următoarele produse: "Bielenda" - set Alge Marine, o bucată la preț de 165 lei, "Gillete" - set Ap Ras Mach3+rez2+ gel 75 ml., o bucată la preț de 235 lei, "My Rose" - set o bucată la preț de 215 lei, după ce a fugit de la locul comiterii infracțiunii, astfel cauzând SRJ "Econord-IND", daune în proporții considerabile, în sumă de 615 lei.

Tot el, la 04.01.2018, aproximativ la ora 10:47, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, în timp ce se afla în incinta magazinului "Odido", amplasat pe str. Albișoara,72/5, mun. Chișinău, pe ascuns a sustras de pe raft următoarele produse: Whiski "Jameson" 40%, la preț de 560 lei, Whiski "Wilson" 0,5 l, 3 ani - 2 bucăți, o bucată la preț de 480 lei, după ce a fugit de la locul comiterii infracțiunii, astfel cauzând SC "ROSEBULIMEX" SRL, daune în proporții considerabile, în sumă de 1 520 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului Dediu Valentin, prin care invocă dezacordul cu soluția instanței de fond, în partea aplicării pedepsei, solicitând ca în privința lui Dediu Valentin să-i fie aplicată o pedeapsă penală cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal sau 90¹ Cod penal.

În motivarea apelului, partea apărării indică:

- necăutând la faptul că instanța de fond, a stabilit o pedeapsă în limitele legii și anume închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, totuși la stabilirea termenului pedepsei, instanța a admis încălcarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală;

- în perioada 02.02.2018 - 27.02.2018. 24.06.2019 - 01.08.2019 și 20.02.2020 - prezent (04.06.2020) s-a aflat în stare de arest preventiv, fiind deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău;

- condițiile de deținere a lui Dediu Valentin din Penitenciarul Nr. 13 Chișinău, au fost inumane și degradante, astfel fiindu-i încălcate grav drepturile garantate de art. 3 CEDO, care prevede că nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante;

- potrivit datelor oferite de Penitenciarului nr. 13-Chișinău din 26.05.2020, nr. 7/D-1607/20, Dediu Valentin în perioada 02.02.2018 - 05.02.2018, s-a deținut în celula nr. 38 cu suprafața de 22,6 m², unde se dețineau 10 persoane, respectiv fiecărei persoane revenindu-i câte 2,2 m² de spațiu locativ; în perioada 05.02.2018 - 27.02.2018, s-a deținut în celula nr. 164 cu suprafața de 31,1 m², unde se dețineau 14 persoane, respectiv fiecărei persoane revenindu-i câte 2,2 m² de spațiu locativ; în perioada 24.06.2019 - 28.06.2019, s-a deținut în celula nr. 17 cu suprafața de 31,6 m², unde se dețineau 16 persoane, respectiv fiecărei persoane revenindu-i câte 1,9 m² de spațiu locativ; în perioada 28.06.2019 - 15.07.2019, s-a deținut în celula nr. 27 cu suprafața de 32,1 m², unde se dețineau 20 persoane, respectiv fiecărei persoane revenindu-i câte 1,6 m² de spațiu locativ; în perioada 15.07.2019 - 01.08.2019, s-a deținut în celula nr. 97 cu suprafața de 43,7 m², unde se dețineau 20 persoane, respectiv fiecărei persoane revenindu-i câte 2,1 m² de spațiu locativ; în perioada 20.02.2020 - 21.02.2020, s-a deținut în celula nr. 60 cu suprafața de 25,2 m², unde se dețineau 12 persoane, respectiv fiecărei persoane revenindu-i câte 2,1 m² de spațiu locativ; în perioada 21.02.2020 - prezent, se deține în celula nr. 103 cu suprafața de 12,2 m², unde se dețineau 6 persoane, respectiv fiecărei persoane revenindu-i câte 2,0 m² de spațiu locativ. Astfel, se constată că Dediu Valentin s-a deținut în condiții contrare prevederilor art. 225 alin. (4) Cod de executare, care prevede că, norma de spațiu locativ stabilit pentru un condamnat nu poate fi mai mică de 4 m².

- conform declarațiilor lui Dediu Valentin și a persoanelor deținute împreună cu acesta în Penitenciarul Nr. 13 - Chișinău și anume: Țîgulea Marin și Lazăr Sergiu, ultimii prin declarații detaliate confirmă că celulele sunt suprapopulate;

- fumatul în interiorul celulelor nu este interzis de reglementările interne ale Penitenciarului Nr. 13 - Chișinău, iar din cauză că lipsesc spațiile pentru fumat, deținuții erau nevoiți să fumeze în interiorul celulei. Totodată au confirmat și faptul că, starea igienică era nesatisfăcătoare, blocul sanitar (WC-ul) este situat imediat lângă paturile de dormit și masa folosită pentru a mânca, nefiind izolat de restul celulei. În WC nu este instalat sistem de ventilare, iar pereții sunt acoperiți cu mușgai din cauza umidității ridicate;

- în celule era prezent mușgai, iar saltelele erau foarte uzate. Lengeria se schimba doar prin intermediul rudelor, deținuții fiind nevoiți să-și usuce hainele în celulă agățate haotic, ceea ce ridică nivelul umidității și mirosul neplăcut din celulă. Se mai indică de către apărarea că, în Penitenciarul Nr. 13 - Chișinău, nu se acordă asistență medicală corespunzătoare. Deși există personal medical, capacitatea

acestui este foarte limitată din cauza lipsei aparatelor medicale de investigație și medicamentelor;

- Dediu Valentin s-a aflat în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău, în condiții precare de detenție pe o perioadă totală de 171 zile;

- prin prisma art. 385 alin.(5) Cod de procedură penală, este necesar reducerea pedepsei lui Dediu Valentin cu calcularea a două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, astfel termenul pedepsei stabilite lui Dediu Valentin de redus cu 171 zile (5 luni 21 zile);

- sentința instanței de fond este motivată insuficient și în termeni generali, în partea ce ține de aplicarea pedepsei cu închisoarea, or, Dediu Valentin fiind audiat, vina în comiterea infracțiunii a recunoscut-o pe deplin, a declarat că se căiește sincer în cele comise, a conștientizat despre fapta comisă, dovadă fiind în acest sens și faptul recunoașterii vinovăției, precum și cererea depusă de către inculpat de examinare a cauzei în baza probelor indicate în rechizitoriu și anume în baza art. 364¹ Cod de procedură penală;

- pedeapsa sub formă de închisoare cu executare, în privința inculpatului Dediu Valentin este prea aspră, iar o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2020, a fost admis apelul avocatului în numele inculpatului Dediu Valentin și apelul suplimentar a avocatului, fiind casată parțial sentința, doar în partea termenului de executare și a pronunțat în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță. În conformitate cu art. 385 alin.(5) Cod procedură penală, a fost redus din pedeapsa aplicată lui Dediu Valentin pentru condițiile de detenție - cu 161 (una sută șase zeci și unu) zile. În termenul de executare a pedepsei a fost inclusă durata aflării inculpatului Dediu Valentin în stare de reținere și arest preventiv din 30.01.2018 până la 29.03.2018 și de la 24.06.2019 până în prezent. În rest, sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Instanța de apel a reținut, că prima instanță a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Dediu Valentin în baza art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal,

după indici calificativi - *"furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile"*, art. 187 alin.(2), lit. b) și f) Cod penal, după indici calificativi - *"jaf - adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de două sau mai multe persoane și cu cauzarea de daune în proporții considerabile"* și art. 287 alin.(2), lit. b) Cod penal - *"huliganism - adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită, săvârșită de două persoane"*.

Instanța de apel a respins motivele invocate în apelul avocatului Ion Căpățînă expuse în pct. 3.1. al prezentei decizii or, prin criteriul de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate.

Verificând corectitudinea individualizării pedepsei penale stabilite în privința inculpatului Dediu Valentin, instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a individualizat pedeapsa penală și prin urmare, a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.6, 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal, și de art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, stabilindu-se o pedeapsă echitabilă pentru faptele comise.

Din atare considerente, instanța de apel a respins alegațiile apelantului privind stabilirea unei pedepse non-privative de libertate în privința inculpatului, dat fiind că, dânsul și-a recunoscut vina și se căiește de cele săvârșite, întrucât toate aceste circumstanțe deja au fost luate în considerare de prima instanță la individualizarea pedepsei.

La acest capitol, instanța de apel a reținut că, instanța de fond și-a motivat soluția privind inoportunitatea aplicării unei pedepse mai blânde inculpatului, soluție, pe care instanța de apel și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune.

Instanța de apel a considerat că, anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptei comise de inculpat, cât și personalitatea inculpatului.

De asemenea, instanța de apel a constatat că instanța de fond justificat a conchis că, o pedeapsă privativă de libertate este echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

În cele din urmă, instanța de apel a ajuns la concluzia că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului Dediu Valentin, v-a fi pe deplin atins, doar prin menținerea pedepsei sub formă de închisoare, stabilită de instanța de fond.

Instanța de apel nu a putut admite solicitarea avocatului privind aplicarea unei pedepse mai blânde în temeiul art.90 sau 90¹ Cod penal, în privința inculpatului Dediu Valentin or, acesta nu întrunește condițiile necesare pentru numirea pedepsei cu suspendarea condiționată înainte de termen, în situația în care, inculpatului i-a fost numită pentru infracțiunile comise o pedeapsa proporțională și echitabilă în raport cu gravitatea acestora.

Așa dar, din materialele cauzei penale se atestă că, inculpatul Dediu Valentin a fost reținut la data de 30.01.2018 până la 29.03.2018 și de la 24.06.2019 până la momentul pronunțării deciziei la fel a fost deținut în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău.

Examinând materialele cauzei, inclusiv informația din materialele cauzei, instanța de apel a constatat, că faptele invocate de către avocatul inculpatului Dediu Valentin s-au confirmat, acestea purtând în opinia instanței de judecată un caracter probat, de referință la condițiile de detenție în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău.

Astfel, administrația instituției penitenciare nu a probat faptul că, i-a asigurat lui Dediu Valentin condiții decente de trai în perioada aflării lui în custodia statului în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău, care ar corespunde prevederilor legale și nu ar fi o încălcare a prevederilor art. 3 CEDO, or, argumentele enunțate în raportul menționat supra, despre asigurarea minimumului necesar, poartă un caracter evident declarativ, care nu corespund standardelor internaționale ce ar exclude un tratament inuman și/sau degradant al deținutului.

Totodată, din argumentele deținutului Dediu Valentin, raportate la circumstanțele cauzei, instanța de judecată a constatat că acestea reprezintă un lucru probat, deținutul folosindu-se de dreptul său legal de a prezenta probe în susținerea poziției sale de detenție în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău.

La data de 07.09.2016, Amnesty International - Moldova a efectuat o vizită de monitorizare la Penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău și a constatat existența unor celule suprapopulate, grupuri sanitare murdare și sistem de aerisire nefuncțional și, pe de altă parte, existența unor celule renovate recent din contul deținuților, dotate cu frigidere, televizoare, ferestre de termopan și cuptoare cu microunde. Amnesty International - Moldova a cerut Guvernului să închidă Penitenciarul nr. 13, deoarece condițiile de detenție a acestuia nu corespund standardelor internaționale.

În rapoartele anterioare, Promo-LEX a atenționat asupra condițiilor de detenție proaste din Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău, și alte penitenciare din Republica Moldova. La fel, Asociația a publicat date statistice care arată că rata de încarcerare la 100 000 de locuitori este una foarte mare (220 de deținuți la 100 000 de locuitori, în comparație cu media europeană de 140 de deținuți la 100 000 de locuitori). La moment, în Penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău sunt deținute 1100 de persoane, deși capacitatea penitenciarului este de 500 de persoane.

Rapoartele întocmite de Ombudsman și CPT în perioada când reclamantul a fost deținut în penitenciar indică că în această instituție condițiile proaste de

detenție predominantă. Curtea a observat că Guvernul nu a prezentat nici o dovadă în susținerea afirmației sale că au avut loc îmbunătățiri considerabile în ultimii ani. Curtea a constatat că pe durata detenției sale în Penitenciarul nr. 13 mun. Chisinau, reclamantul a fost supus condițiilor de detenție de o severitate care depășește nivelul inerent de suferință în detenție și că a avut loc violarea Articolului 3 din Convenție. Curtea a atenționat că ea a examinat în mod repetat dacă există un recurs eficient în Moldova în ceea ce privește alegațiile privind condițiile proaste de detenție și a constatat cu fiecare ocazie că remediile la care s-a referit Guvernul erau ineficiente pentru persoanele, care continuă să fie deținute în condiții incompatibile cu Articolul 3 din Convenție. Curtea nu a găsit motiv să se depărteze de la aceste constatări în cazul din speță. Corespunzător ea a constatat că a avut loc violarea Articolului 13 în conjuncție cu Articolul 3.

Contrar recomandărilor pre-citate, studiind informația prezentată de către administrația instituției penitenciare, instanța a stabilit că, informația cu privire la suprafața celulelor în Penitenciarul nr. 13 mun. Chisinau, în care a fost deținut Dediu Valentin se referă la o suprafață totală calculată, fără excluderea mobilierului sau anexelor sanitare, totodată, instituția penitenciară a prezentat date cu privire la numărul de paturi amplasate în celulele la care s-a făcut trimitere.

Așa fiind, prin prezentarea de către administrația penitenciarului a datelor privind suprafața celulelor în care Dediu Valentin a fost cazat, ultima a recunoscut aflarea deținutului, în celule în care dispunea de un spațiu sub minimul acceptabil.

Astfel, instanța de apel a considerat că, dificultățile cu care s-a confruntat Dediu Valentin, pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr. 13, Chișinău, atât în calitate de prevenit, cât și în calitate de condamnat, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art. 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

În partea ce privește relatările privind lipsa condițiilor igienice corespunzătoare, precum și, condițiile sanitare precare în general, instanța de apel a reținut că, potrivit informațiilor prezentate cu referire la condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 13, Chisinau, Dediu Valentin s-a aflat în celule iluminate atât natural prin intermediul geamurilor, cât și artificial prin intermediul instalațiilor electrice dotate cu becuri, puterea cărora este de 100 W. Aerisirea prin celule era asigurată prin intermediul geamurilor și ferestrelor de aerisire amplasate mai sus de usa intrării în celulă. Deținutul a fost asigurat cu minimul general pentru trai (lenjerie de pat și obiecte de primă necesitate). Totodată, cu referire la starea sanitaro-igienică din penitenciar, în raportul prezentat s-a făcut trimitere la prestarea serviciilor de deratizare și dezinsectizare cu agenții economici de profil.

La acest capitol, instanța de apel a stabilit că, condițiile igienice în care s-a aflat Dediu Valentin în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău, nu corespund standardelor minime, astfel condițiile igienice, neizolarea veceurilor, lipsa spațiilor pentru

uscarea hainelor, lipsa locurilor pentru luarea meselor, lipsa spațiilor pentru baie și duș, cât și multe altele.

Rezumând circumstanțele de fapt și de drept reliefate supra, instanța de judecată analizând perioada de detenție a inculpatului Dediu Valentin în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău, a considerat necesar a reduce din pedeapsa închisorii stabilită acestuia drept recompensă pentru detenție în condiții inumane și degradante contrar cerințelor art. 3 CEDO, termenul aflării lui Dediu Valentin în stare de arest preventiv în Penitenciarul 13 - Chișinău perioada de la reținere și până la data pronunțării sentinței pe cauză adică 161 de zile.

Or, perioada aflării lui Dediu V. în arest de după pronunțarea sentinței - se încadrează deja la capitolul executării pedepsei și în astfel de cazuri sunt aplicabile prevederile art. 473⁴ alin. (4) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a considerat că, reducerea stabilită este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

În continuare, instanța de judecată a notat și faptul că, termenul pedepsei închisorii numite lui Dediu Valentin, adică perioada de 5 ani, având în vedere adăugarea parțială a părții neexecutate a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 19.06.2015 și parte neexecutată a pedepsei stabilită prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 07.06.2019, respectiv, instanța de judecată va reduce din termenul real stabilit spre executare perioada de 161 de zile, ce constituie două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, luând în considerație includerea în pedeapsa totală a termenului aflării inculpatului Dediu Valentin în stare de reținere și arest preventiv din 30.01.2018 până la 29.03.2018 și de la 24.06.2019 până la 24.06.2019.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Ciobanu V. în numele inculpatului, care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în partea stabilirii pedepsei și în conformitate cu prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, a reduce pedeapsa aplicată lui Dediu V. cu 456 zile.

În motivarea recursului a indicat:

- instanța de apel nu s-a expus absolut deloc asupra oportunității aplicării prevederilor art. 90 sau art. 90¹ Cod penal, la stabilirea pedepsei lui Dediu Valentin, ori în cererea de apel suplimentar, avocatul a indicat în pct. 2 din apelul suplimentar, care sunt temeiurile și motivele de suspendare condiționată a executării pedepsei aplicate lui Dediu V. sau suspendării parțiale a executării pedepsei, stabilite lui Dediu V.;

- instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și anume că, perioada aflării lui Dediu Valentin în arest de după pronunțarea sentinței - se încadrează la capitolul executării pedepsei și în astfel de cazuri sunt aplicabile prevederile art. 473⁴ alin. (4) Cod de procedură penală;

- la caz, Dediu Valentin nu are calitatea de condamnat, dar are calitatea de inculpat (prevenit), respectiv în privința acestuia la judecarea apelului nu sunt aplicabile prevederile art. 473⁴ alin. (4) Cod de procedură penală;

- instanța de apel necătând la faptul că, corect a constatat încălcarea art. 3 din Convenție pe perioada deținerii lui Dediu Valentin în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, incorect a redus pedeapsa aplicată lui Dediu Valentin doar cu 161 zile (deținerea în arest până la pronunțarea sentinței), ori termenul pedepsei urma a fi redus inclusiv și perioada de deținere în stare de arest de la pronunțarea sentinței până la pronunțarea deciziei instanței de apel, deoarece Dediu Valentin avea statut de inculpat;

- consideră necesar că pedeapsa aplicată lui Dediu Valentin urma a fi redusă inclusiv cu 295 zile (perioada de deținere în arest de la pronunțarea sentinței până la pronunțarea deciziei instanței de apel), iar în total cu 456 zile.

În drept, avocatul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 15) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând a decide inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile art. 61, 75, 76, 77, 84 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală. Instanța și-a argumentat suficient soluția în partea pedepsei, ținând cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a acesteia, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei ce atenuează sau agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Așadar, în prezenta speță, în recursul declarat, avocatul Ciobanu Vadim în numele inculpatului, invocă ca temei de casare a hotărârii instanței de apel, art. 427 alin. (1) pct. 6), 15) Cod de procedură penală, care prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța*

a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; instanța de judecată internațională, prin hotărîre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză, invocând faptul că, instanța de apel nu s-a expus asupra oportunității aplicării art. 90 sau art. 90¹ Cod penal, la stabilirea pedepsei lui Dediu V.

În același timp, Colegiul penal constată că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte.

Analizând temeiul invocat pentru recurs, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul penal consideră, că în prezenta speța nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75, 84 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilită conform sancțiunii art. 186 alin.(2) lit. d), art. 187 alin.(2) lit. b) și f), art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, ținând cont și de dispozițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Așadar, Colegiul penal reține, că inculpatul a fost trimis în judecată pentru săvârșirea a două infracțiuni contra patrimoniului și una contra securității publice și a ordinii publice, cauza fiind examinată în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, în acest caz, trebuie luate în vedere, în egală măsură persoana inculpatului și respectiv, reeducarea și reintegrarea sa socială, cât și dimensiunea fenomenului infracțional și așteptările societății față de mecanismul justiției penale, pentru a realiza o proporționalitate reală între aceste aspecte.

Prin urmare, învederând prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, care sînt valabile în cazul dat pentru inculpatul, Dediu V., prin sentința, ce a fost menținută prin decizie, inculpatului i-a fost aplicată în baza art. 186 alin.(2) lit. d) Cod penal, 2 (doi) ani 8 (opt) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis; art. 187 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal, 3 (trei) ani 4 (patru) luni închisoare fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis; art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, 3 (trei) ani 4 (patru) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În conformitate cu prevederile art. 84 alin.(1) Cod penal, i s-a stabilit lui Dediu Valentin, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul pedepselor aplicate, pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Conform art. 84 alin.(4) Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită prin sentință, s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19.06.2015 și partea neexecutată a pedepsei stabilită prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 07.06.2019, stabilindu- i lui Dediu Valentin, pedeapsa definitivă sub formă de

închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform alin. (1) art. 75 Cod penal, persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal, aplicate prin prisma prevederilor alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Raportând cele menționate la cazul supus judecării, instanța de recurs consideră că, în mod just instanțele de fond au aplicat inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare, cu executarea reală a acesteia, motivând corespunzător temeiurile neaplicării pedepsei cu închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia, pe o perioadă de probațiune sau suspendarea parțială a executării acesteia.

Astfel, în viziunea Colegiului penal, în prezenta cauză penală, instanțele de fond just au ținut cont de faptul că, inculpatul a recunoscut vina, precum și de personalitatea inculpatului - care nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, nu are loc de muncă, nu are persoane la întreținere și de faptul că infracțiunile au fost săvârșite de o persoană care anterior a comis infracțiuni similare, or infracțiunea din 31.08.2015 a fost comisă în termenul de probă stabilit prin sentința din 19.06.2015 și respectiv, inculpatul Dediu V. nu a îndreptățit încrederea acordată și nu a tras concluzii necesare și în scurt timp a comis o alte infracțiuni.

Totodată, instanța de recurs reține, că instanța de apel corect a stabilit, că în cadrul cercetării judecătorești nu au fost stabilite careva motive ce ar concluziona că nu este rațional ca inculpatul Dediu V. să nu execute pedeapsa cu închisoare, prevăzută de lege, astfel pedeapsa cu închisoare stabilită lui Dediu V., cu suspendarea condiționată a executării acesteia, sau suspendarea parțială a executării acesteia pentru infracțiunile prevăzute de art.186 alin.(2) lit. d); art. 187 alin.(2) lit. b) și f); art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, nu-și va atinge scopul de corectare a inculpatului.

La fel, Colegiul penal relevă, că conform art. 90 alin. (1) Cod penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării*

pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Deci, o condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 Cod penal constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În contextul dat, instanța de recurs, totuși precizează, că prin îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu se creează un drept pentru condamnat, ci doar o vocație a acestuia la această măsură de individualizare judiciară a pedepsei.

Ținând cont însă, de prevederile legale enunțate mai sus, Colegiul penal consideră întemeiate considerentele instanței de apel că, în prezenta cauză, nu s-au constatat circumstanțe ce ar justifica suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare în privința inculpatului, deoarece personalitatea inculpatului nu prezintă garanțiile unei conduite, ce ar permite instanței de judecată de a da dovadă de clemență.

Astfel, instanța de recurs nu poate neglija revendicarea anexată la materialele cauzei, potrivit căreia, se atestă faptul că anterior inculpatul a fost judecat, fiindu-i stabilită o pedeapsă condiționată, astfel se atestă faptul că comiterea infracțiunilor, pentru inculpatul Dediu V. a devenit o deprindere, iar aplicarea pedepsei neprivative de libertate sau cu suspendarea parțială a executării acesteia, nu-și va produce efectul, pentru ca inculpatul să-și facă concluziile necesare de a nu comite în continuare abateri de la prevederile legii penale.

Reieșind din circumstanțele expuse, Colegiul penal constată că instanțele de fond au argumentat pe deplin motivele pentru care a menținut sentința, prin care a aplicat inculpatului pedeapsa: în baza art. 186 alin.(2) lit. d) Cod penal, 2 (doi) ani 8 (opt) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis; art. 187 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal, 3 (trei) ani 4 (patru) luni închisoare fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis; art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, 3 (trei) ani 4 (patru) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În conformitate cu prevederile art. 84 alin.(1) Cod penal, i s-a stabilit lui Dediu Valentin, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul pedepselor aplicate, pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Totodată, instanțele de fond justificat au aplicat în prezenta speță și prevederile art. 84 alin.(4) Cod penal, prin

cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită prin sentință, s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 19.06.2015 și partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriai Chișinău (sediul Buiucani) din 07.06.2019, stabilindu-i lui Dediu Valentin, pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În atare împrejurări, Colegiului penal consideră, că instanțele de fond au ținut cont de toate circumstanțele cauzei și au aplicat inculpatului o pedeapsă echitabilă și conformă prevederilor legale, luând în considerație toate criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatului, a fost individualizată corect și în așa fel, încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Astfel, Colegiul statuează, că pedeapsa individualizată de prima instanță, menținută de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Nu poate fi reținută critica recurentului, precum că instanța de apel necătând la faptul că, corect a constatat încălcarea art. 3 din Convenție pe perioada deținerii lui Dediu Valentin în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, incorect a redus pedeapsa aplicată lui Dediu Valentin doar cu 161 zile (deținerea în arest până la pronunțarea sentinței), ori termenul pedepsei urma a fi redus inclusiv și perioada de deținere în stare de arest de la pronunțarea sentinței până la pronunțarea deciziei instanței de apel, deoarece Dediu Valentin avea statut de inculpat.

În acest sens, Colegiul penal reține că instanța de apel întemeiat a reținut faptul că, analizând perioada de detenție a inculpatului Dediu Valentin în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău, a constatat necesar a reduce din pedeapsa închisorii stabilită acestuia drept recompensă pentru detenție în condiții inumane și degradante contrar cerințelor art. 3 CEDO, termenul aflării lui Dediu Valentin în stare de arest preventiv în Penitenciarul 13 - Chișinău perioada de la reținere și până la data pronunțării sentinței pe cauză adică 161 de zile. Or, perioada aflării lui Dediu V. în arest de după pronunțarea sentinței - se încadrează deja la capitolul executării pedepsei și în astfel de cazuri sunt aplicabile prevederile art. 473⁴ alin. (4) Cod de procedură penală.

În ce privește argumentul recurentului, precum că termenul pedepsei urma a fi redus, inclusiv și perioada de deținere în stare de arest de la pronunțarea sentinței până la pronunțarea deciziei instanței de apel, Colegiul penal ține să menționeze că, acest argument urmează a fi respins. Or, potrivit materialelor cauzei instanța de apel întemeiat a constatat deținerea inculpatului Dediu V. în Penitenciarul 13 mun. Chișinău, astfel fiind despăgubit conform prevederilor art. 385 alin. (5) Cod procedură penală, prin reducerea pedepsei cu 161 zile, astfel

calitatea de prevenit se consideră perioada aflării în arest preventiv a învinuitului pe perioada urmăririi penale și a inculpatului în instanța de judecată, până la pronunțarea sentinței.

Din acest punct de vedere se conchide, că de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzute în pct. 6, 15) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deci, nu persistă temei de casare a soluției adoptate de instanța de apel, iar pedeapsa stabilită inculpatului Dediu V., de către instanțele de fond, a fost aplicată în limitele legii, din care considerente se dispune inadmisibilitatea recursului declarat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) CPP, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Ciobanu Vadim în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe **Dediu Valentin** **Xxxxx** ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 25 februarie 2021.

Președinte

Timofti Vadimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Țurcan Anatolie